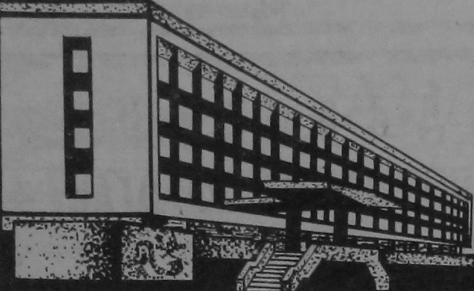

Гомельскі Універсітэт

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 33 (780)

Аўтарык, 13 лістапада 1990 г.

Газета заснована
у верасні 1969 года

Выходзіць раз у тыдзень

Цена
2 коп.

ЭКАНАМІЧНАМУ ФАКУЛЬТЭТУ – 20 ГАДОЎ

З 11 ЛІСТАПАДА 1970 года існуе эканамічны факультэт як самастойная структурная адзінка Гомельскага ўніверсітэта. Асноўнай пазыцый таварынай прадукцыі любой навучальнай установы з'яўляюцца яго выпускнікі, іх творы і прафесіяльныя патэнцыял. Усяго за гісторыю факультэта было зроблены 16 выпускнікоў спецыялістатаў. Дыпломы эканамістатаў і іншынер-еканамістатаў атрымалі 2555 чалавек, з іх 176 скончылі ўніверсітэт з атзнакай. Выкладчыкамі факультэта вялася таксама падрыхтоўка студэнтаў па завочнай і вячэрній форме навучання.

СТАЛАСЦЬ

У перыяд свайго стаўнення факультэт пастаянна меў падтрымку з боку рэктората і грамадскіх арганізацый. Імкненне да авалоджання ведамі, прафесійнай стаўнення, высокай актыўнасці па ўсіх відах шматпрыемнай студэнцікай дзеяйнасці выгадна адрознівалі нашых першых выпускнікоў, якія пасяліхова працуяць ва ўсіх галінах нашай рэспублікі і за яе межамі. Так, народным дэпутатам БССР, старшынёй камісіі па працы і сацыяльнай абароне працоўных Вірхоўнага Савета БССР выбраны першы скратар камітэта ЛКСМБ факультэта А. В. Сасноў, краўнікамі жыллёва-экліпсатычных рамонтных трастаў раённага Гомеля працуяць В. Д. Жосткін і А. І. Сенін, намеснікамі генеральных дыректоратаў па эканоміцы ВА «Гомельмаш» і шлюзавода імя М. В. Ламаносава – В. Б. Нічыпаровіч і Ю. Л. Ільеў, начальнікамі эканамічных аддзеліў заводу – Т. С. Курлына, М. І. Мельнікаў, В. І. Цімашэнка, Р. Е. Лапіцкай, А. А. Лышкай і многіх іншых.

Сярод выпускнікоў факультэта – 25 кандыдатаў эканамічных навук, многія з якіх засталіся працаўцамі на родным факультэце, а таксама выкладаюць у іншых ВНУ г. Гомеля. Нашы выпускнікоў можна сустракаць на кіруючай савецкай, гаспадарчай, камсамольскай і прафсаюзнай работе: А. А. Савіцкай, У. Д. Цімашэнка, У. І. Дзюбо, М. М. Бордак, В. А. Сенін, А. П. Дамарацкай, В. Г. Кандрашкай і інш.

У сучасных умовах, калі працаваўшыца пачаць стабілізацію народнай гаспадаркі і пераход эканомікі на рынакавыя адносіны, ідзе інтэнсіўны працэс абаўнення інфармацыі, веды хутка «стартуюць» і таму распрацоўваюцца новыя вучебныя планы, змяняючы структуру і змест вучебных дысцыплін.

Скарачэнне колкасці вучебных занятак у тыдзень, свабоднае наведванне лекцый, ліквідацыя інстытута куратораў адміністрацыйных групп, разніцца падрыхтоўкі спецыялістатаў па даговорах і інш. – у апошні час у суязе з гэтым выдаадзены ўказы і пастаўкі, якія зацвердзілі змененіі ў студэнцкім жыцці. Асаблівая ўвага была ўделена развіцію самакіравання, удзелу студентаў у работе саветаў ВНУ і факультэтаў.

Усе гэта па-новому ставіць характар узаемадзеянсці выкладчыкаў і студэнтаў, патрабуе пошуку і ўкаранення новых форм арганізацыі вучебнага працэсу і павышэння яго эфектыўнасці з мэтай падрыхтоўкі канкурэнтаздольных спецыялістатаў, якія карыстаюцца попытам па ўмовах рынку працы. Зараз выправодзяцца стратэгія і тактыка развіція факультэта з улікам індывідуальнай спецыфікі нашага разгляду.

Галоўнай мэтай адукцыі эканамістатаў становішча не веды, а дзеяніні. З гэтых пазыцый у вучебным працэсе ўсё часцей выкарстоўваюцца такія паняцці як «рынок», «маркетынг», «арэнда», «менеджэрый» і інш., на занятках ўсё часцей гучыць новыя імёны эканамістатаў і арганізатораў вытворчасці, якія раней не заслужана гінаваліся.

У цяперашні час на факультэце займаецца 737 студэнтаў і працуе 50 выкладчыкаў. Стабілізаваны прымэром з 2 груп па кожнай з 3 спецыяльнасцяў, прадстаўленых на факультэце.

На факультэце ствараюцца ўмовы для ўсебаковага развіція асобістасці студэнта. Пасля спаду ўзрасте грамадская актыўнасць студэнтаў, пашыраеца іх удзел у навуковай работе, самадзеяньні, спорце.

Падводзячыя вынікі работы факультэта за 20 год і крытычна ацэньваюцца яго цілерашына становішча, калектыў выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў якія бачыць свае неадхопы і промахі і сумесныя намаганнія гатоўыя іх ухваліць.

І. ТРАЦЭУСКІ.
дакан эканамічнага факультэта, дасцент.

НА АРГАНІЗАЦІЙНЫМ ПАСЯДЖЭННІ КАМІТЭТА КАМСАМОЛА

Пасля нечартавай XII агульнауніверсітэцкай камсамольскай канферэнцыі, якая адбылася 30 кастрычніка, у пачатку лістапада прайшло арганізацыйнае пасяджэнне камітэта ЛКСМБ ГДУ. Намеснікамі сакратара камітэта ЛКСМБ ГДУ А. Мацвееву, выбранага на XII канферэнцыі, сталі Мікалай

Басюк, начальнік штаба працоўных аб'яднанняў моладзі, і Сяргей Дашкевіч. Факультэты дэлегавалі ў саставу камітэта ЛКСМБ сваіх прадстаўнікоў.

На пасяджэнні вызначаны асноўныя напрамкі работы камітэта камсамола і выбраны адказныя за іх. У саставу камі-

тэта ЛКСМБ увайшли:

МАЦВЕЕУ Анатоль — сакратар камітэта камсамола;

БАСЮК Мікалай — начальнік штаба працоўных аб'яднаній моладзі;

ДАШКЕВІЧ Сяргей — нам.

сакратара;

ЖЫЛІНСКАЯ Ірына — студэнтка I курса геалагічнага

факультэта (праэ-цэнтр);

ЯЦКОВА Алена — студэнтка II курса эканамічнага

факультэта (культмасавы сектар);

ГАПЕЕУ Вячаслаў — студэнт IV курса фізічнага

факультэта (АКАД);

БОЛСУН Святлана — студэнтка IV курса біялагічнага

факультэта (шэфскі сектар);

унесці. За тыя гады, што я працуя, мне даводзілася супрацоўца з калегамі з многіх ВНУ нашай краіны. І нават, як гэта цяпер модна падкрэсліваць, замежнымі. І, калі я бачыла прафесіі ў сваёй адукцыі, то я абінавала ў гэтым перш за ўсё сябе.

Давайце разам ствараць рэпітацию эканамічнага факультэта.

Л. АКСЕНАВА,
выпускніца 1975 г., дасцент кафедры «Эканаміка і сацыялогія працы».

ІНТЭРВ'Ю

«...ВУЧЫЩЕСЯ, ТВАРЫЦЕ...

Задзінем у адміністрацыйны корпус вытворчага аб'яднання «Гомельмаш». Сярод вядучых спецыялістатаў – выпускнікі нашага ўніверсітэта: В. Б. Нічыпаровіч, намеснік генеральнага дырэктара па эканоміцы завода, А. М. Камароў – начальнік ПЭУ і яго намеснік М. С. Мелянчэні; А. І. Матаранка – вядучы эканаміст завода і інш.

Даведаўшыся аб tym, што я студэнтка эканамічнага факультэта ГДУ, А. М. Камароў і М. С. Мелянчэні ахвотна згадлісці мене крышачку часу і адказаць на пытанні.

— Якім павінен быць выпускнік эканамічнага факультэта з практичнага пынкуту гледжанія?

— У першую чаргу – самастойны. Малады спецыяліст павінен умець рызыкаваць, але трэба разумна разыкаўваць.

— Ці шмат даводзіцца перавучваница, працующы на вытворчасці?

— Так. Для паспяховай работы на вытворчасці неабходна ведаць з асноўных тры-чатыры прадметы, але

веды павінны быць больш глыбокімі, трэба ўмець вучыцца самому, а не прымусіцца праграмы. Курс навучання павінен быць больш інтэнсіўным. Абавязковы павінен быць вытворчы практикі два разы ў год і на адным прадпрыемстве, каб не страціць сэнс тэарэзіи.

тыхнай падрыхтоўкі. Ужо з першых дзён работы бачна, што тэорыя адстасе ад практыкі.

— Якім павінен быць выпускнік эканамічнага факультэта з практичнага пынкуту гледжанія?

— Адукаваным. І, безумоўна, рапушчым. Сапраўдны спецыяліст павінен умець разумна разыкаўваць.

— Ці шмат даводзіцца перавучваница, працующы на вытворчасці?

— Сучасны эканаміст павінен ведаць не толькі эканоміку сваёй краіны, але і сур'ёзную здаймака вывучэнія

ні вясёлы «Першакурснік», і сесіі з іх бяссоннымі на-чамі і наземнымі шпаргалкамі, і студэнцкія КВЗ.

Памятаюць бывалыя студэнты і сваіх выкладчыкаў – тых, хто дапамог стаць ім творцамі сваіх спрэв.

«Ва ўніверсітэце было ўсё цікава, — так адказаці мае субъесцінікі, — вучыцца, тварыцца – ўсё ў вашых руках!»

Інтарв'ю ўзяла
Іна СЦЯПАНЧЫКАВА,
студэнтка гр. ВУ-21.

ХРОНІКА

Загадам па ўніверсітetu намеснікам дэканам эканамічнага факультэта назначаны дасцент кафедры эканамічнай інфарматыкі і АСК Багданаў Міхаіл Іванавіч.

ВІНШУЕМ!

рылаўну з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата філалагічных навук.

ЭСМАНТОВІЧ Яўген — студэнт IV курса гістарычнага факультэта (ваенна-спартычнай работы);

ДАВЫДАЎ Дзяніс — студэнт II курса фізічнага факультэта (Цэнтр вывучэння грамадскай думкі);

КАВАЛЕУСКАЯ Марына — студэнтка III курса філалагічнага факультэта (работа ў інтарнатах).

Далі інтар'ю

ДА «ДЗЕН ЭКАНАМІСТА»

«ЭКАНАМІЧНЫЯ ВЕДЫ ПАТРЭБНЫ ЎСІМ», —

сцвірджае Міхail Іванавіч Савінов, адказны арганізатар абласнога камітэта Кампартыі Беларусь. На партыянай рабоце 1 год. Раней працаў эканамістам, загадчыкам фінансавага аддзела райвыканкама, наемнікам старшынай райвыканкама.

— Як атрымалася, што вы, эканаміст, заходзіце на партыянай, іздзяліччай рабоце? Як сматрабіліся веды, атрыманы ў гэтым вучобе?

— Чыстай палітыкі, іздзяліччай эканомікі ў грамадстве проста няма. Усе гэтыя катэгорыі цесна звязаны. Таму што для таго, каб прыняць якія не будзе рашэнні, трэба заўсёды із супастыці з эканамічнымі і палітычнымі вынікамі. А для гэтага патребна далёка не ў апошнюю, а, наўпун, у першую чаргу веданы эканомікі. Сёня партыя не адмілюеца ад ульяву на сацыяльна-еканамічныя працэсы, якія адбываюцца ў вобласці. Многіе дасягненцы з вялікай цікавісцю. Нашыя апанаенты хотуюць адхіліць партыю ад гэтага, ператварыць яе гэтым саюм у нейкі дыскусійны клуб. Але партыя толькі тады атрымлівае падтрымку і карыстаецца папулярызациёй у насельніцтва, калі паспехова вырашыла праці сваіх прадстаўнікоў у органах дзяржаўнай улады эканамічнымі праблемамі.

Не ў баку мы і ад рагшэння маладэйскіх праблем. Нядайна на справаўдачна-выбарчай партыянай камітэціі делегаты выкарысталіся ў падтрымку раённага і актыўнага ўдзелу моладзі ў палітычным жыцці, рагшэнні праблем сацыяльно-еканамічнага развиція вобласці. не гародоў і рабіну.

пашырэння грамадзянскіх праўвой моладзі, уядзенія сацыяльных гарантый яе абароны ў ўмоўах рыначных адносін, у падтрымку сацыяльнай грунтуючых маладэйскіх ініцыятыв.

На гэтай жа камфэрэнцыі прыняты зварот у адрес кіраўніцтва краіны, які датчыца чарноўбільскіх праблем, а таксама праблем вобласці, якія ўзнікаюць па гэтай прычыне ў суязні з пераходам да рыначных адносін.

Так што, работа шматбаковая. І, напэўна, трэба сказаць, што кожны камуніст у нейкай меры павінен быць партыянікам. А веды, атрыманыя на ўніверсітэце, — добрая падстава для гэтага.

— Студэнцкое сброўства. Ці захавалася яно?

— З многімі аднакурснікамі падтрымліваю добрыя, сброўскія адносіны. Канешне, гэта не то, што было ў студэнцінгах гады, калі радасцімі і горамі дзяліліся, як гаворыцца, папамі, калі штодзень бачыліся адзін з другім тогу чыталцы, то на лекцыі. Ужо больш 11 гадоў прашло пасля заканчэння ўніверсітэта, але заўсёды пры сустэрні з аднакурснікамі гучала адны і тыя ж пытанні: «Наго з нашых бачыў? Якія навіны ў іх?», «А памятаеш?», «А ведаеш?», і г. д.

— Яное месца займаў Фа-

культэт сярод іншых факультетаў універсітэта?

— У гады вучобы наш факультэт заўсёды займаў вядучыя месца ва ўніверсітэцкім спаборніцтве: у спартыўных спаборніцтвах, конкурсах «Анту, першакурснік!», самадзейніці, конкурсах агітпрыгода будатрадаў, КВЗ і г. д. Многія рабяты ўдзельнічалі ў гэтых мерапрыемствах з вялікай энтузіазмам.

Памятаю такі выпадак са студэнцікага жыцця. На першым годзе вучобы, у 1974 г., быў на курсе арганізаціі лёгкагатлетычных крос. Ну, канешне, у кожнайя розной падрытой. Як і ва ўсе гады, спаборніцтвы праходзілі ў студэнцікі парку. І вось пасля першага круга адстаў адзін наш спартсмен. Пасядзеў, адпачніў, пакуль мы яшчэ не адышлімі круг прабеглі, а на апошнім віту рагы фінішыраваць з намі. Вынік паказаў добры. А пасля курсавага кросу быў адбор лепшых на факультэці спаборніцтва. Вось яго і заўспілі. Колькі ён не адмайляўся, колькі ве лічмыў, нікога не пераўпэўніў. Давялося бегчы зноў.

З вялікай павагай успамінаю сваіх выкладчыкаў: Н. І. Волкаву, Я. А. Семенчука, А. І. Максімовіч, У. П. Бабыну, І. П. Трацускага. Бедаю, што і зараз іх лекцыі, практычныя заняткі з задавальненнем наведаюць студэнты.

Увесе час цінілася веданне эканомікі. І асабліва важна ведаць, яе сёняні кіраўніку, специялісты, начальнікі цеха, майстру, ды і радавому рабочаму, караператару. Таму, я думаю, што на базе эканамічнага факультэта можна было бы стварыць міжведамасны факультэт пашырэння эканамічнай адукацыі. Тут можна было бы арганізаці заняткі для народных дэпутатаў усіх узроўней.

«ЗАДАВОЛЕН СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЮ, РАБОТАЙ», —

гаворыць Уладзімір Іванавіч Даюбо, старшыня Полацкага раіграптрама.

— Якія перамены адбыліся на прадпрыемствах?

— Наша абуджданне уключае 30 гаспадарак і працьволовых прадпрыемстваў. Перад намі стаць задача — стаць самастойнымі. Але да гэтага мы яшчэ не готовы, таму што самастойнасць дапускае не толькі права, але і вялікую адказнасць. Я прыхильнік таго, што толькі разнастайнасць форм уласнасці найлепшым чынам будзе садэйнічаць ефектыўнаму выкарыстанню вытворчага патэнцыялу.

— Якімі якасцямі з практичнага пункту гледжання павінен валоданы выпускнік эканамічнага факультэта?

— На мой погляд, эканаміст павінен мець больш глыбокія веды і статус. Узвесьнені камп'ютерызацыі веды ў галіне фінансаў павінны адважаваць сучасным патрабаванням. Дзялавыя якасці могуць развівацца, дзяякуючы замацаваннем кожнага студэнта за канкрэтным выкладчыкам.

— Студэнцкое сброўство... Ці захавалася яно?

расказвае Алег Іванавіч Цімашэнка, начальнік пілана-еканамічнага аддзела Гомельскага маторарамонтнага завода.

— Студэнцкое сброўство... Ці захавалася яно?

— Канешне, захавалася! Саваніваючыся, сустракаючыся. У мінулым годзе прыялі ўдзел у КВЗ на «Днях эканаміста». Наша група, на мой погляд, была адной з лепшых на факультэце. Мені мне пашанцавала ў гэтым плене. Вось вышынны сбаратара із асабістымі сустэрнамі з сябрамі, падрытой да КВЗ.

— Перад выпускнікамі факультэта стаць пытанне: у якой сферы эканомікі пашыніці сваю дзеяйснасць?

— Сёняні, на мой погляд, самая праграсіўная — арэнда. Стварэнне ацыянерных таварыств, якія патрабуюць вышыншага ўзроўню компетэнтысці работнікаў, знаходзіцца ў перспектыве. Аренды — першадынамісцікі ацыянернага таварыства. Яна дае магчымасць за два гады пакрыць даўгі падвойць прыбытак і выкупіць прадпрыемства. Даречы, якія я займаюць перададзеныя ведамамі сбаратара із асабістымі сустэрнамі, падрытой да КВЗ.

— Адносіны да перамен, якія зараз адбываюцца на вытворчасці, вашых асабістых?

— У нас на прадпрыемстве вадаўдзіца сутыкнаніе з рознымі думкамі на гэтыя конты. Кансерватары — людзі пеўскія або перадпенсійнага ўзросту. Маладэйшыя людзі рынку не палахое. Мы ведаєм сабе цану. Што датчыцы рабочыя, то яны чакаюць. Іх хвалюе пытанне: «Што я буду мець?». Але калі б у мяне спыталі, якіе працаўцаў, каб больш і лепш мець, я быў вельмі задаволены.

— Думкі а перспектыве выкладчыкоў націснікаюць людзей. Я лічу, што выйсце не ў поўнай рыначнай стылі. І таму мене бліжэй пазіцыя Рыжкова. Усялікія працэсы — хімічныя, біялагічныя, сацыяльныя — па-

трабуюць уладзімір Даюбо, старшыня Полацкага раіграптрама.

— Гавораць, што наяд ёсьць ходзіць сябар — ты ўжо чаславікі. Студэнцкая сяброўства захавалася. У мяне ёсьць дзеясткі старых верных таварышаў, да якіх можна звязацца ў любы момант і па любому пытанню — гэта і маральна падтрымка, і іншая дапамога.

— Вы знайшли сваё месца ў жыцці?

— Рана падводзіць вынікі. Але ў цэлым — задаволены. Задаволены спецыяльнасцю, работай, сям'ёй, сбарамі, тым, што побач шмат цікавых людзей, у прыватнасці.

Хачу павіншаваць сваіх калег, студэнтаў, выкладчыкаў эканамічнага факультэта з наўмыснымі святынямі — «Днямі эканаміста». Попспехаў вам, здароўя! І самага галоўнага ў ціперашичы момант — знайсці падыхіды і ўліца ў рыначную эканоміку.

Спадзілося, што наш факультэт стане вядумым па падрытой тэхніцы.

— На мой погляд, эканаміст павінен валоданы падрытой да КВЗ.

— Канешне, наша сістэма наўчання і падрыткі спецыяльнасті для вытворчасці не вельмі падыходзіць.

Што датчыцыца нашага кіраўніцтва, то Кебіч мае падабаецца. Але ён не змяніў сваю каманду таго, каго хадзеў.

— На мой погляд, савіншыя студэнты адрозніваюцьца ад студэнтаў старшынай галоўнага.

— Не сказаў бы. Амаль такія і студэнты, якія і мы. Вось толькі мінавшыя даці камітэт камітэта міне не вельмі спадабаўся — пасіўныя рабочыя. Студэнты ж — узасоблены ўсёгда перадаводзіць.

Сёняні, на мой погляд, самая праграсіўная — арэнда. Стварэнне ацыянерных таварыств, якія патрабуюць вышыншага ўзроўню компетэнтысці работнікаў, знаходзіцца ў перспектыве. Аренды — першадынамісцікі ацыянернага таварыства. Яна дае магчымасць за два гады пакрыць даўгі падвойць прыбытак і выкупіць прадпрыемства. Даречы, якія я займаюць перададзеныя ведамамі сбаратара із асабістымі сустэрнамі, падрытой да КВЗ.

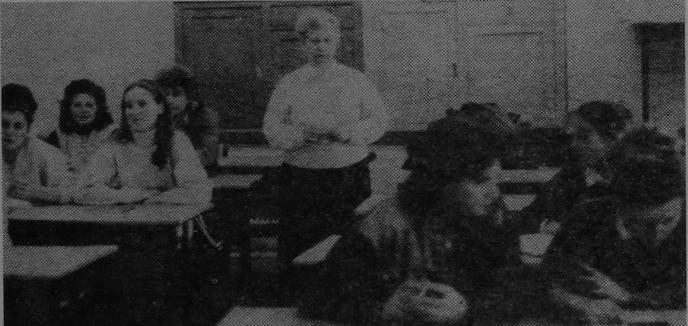
— Адносіны да перамен, якія зараз адбываюцца на вытворчасці, вашых асабістых?

— У нас на прадпрыемстве вадаўдзіца сутыкнаніе з рознымі думкамі на гэтыя конты. Кансерватары — людзі пеўскія або перадпенсійнага ўзросту. Маладэйшыя людзі рынку не палахое. Мы ведаєм сабе цану. Што датчыцы рабочыя, то яны чакаюць. Іх хвалюе пытанне: «Што я буду мець?». Але калі б у мяне спыталі, якіе працаўцаў, каб больш і лепш мець, я быў вельмі задаволены.

— Аб чым вас яшчэ не спыталі?

— У чым мне пашанцавала як студэнт? Адкажу: што ў нас быў таім дэкан як Ігар Паўлавіч Трацускі.

Гутарку відае Іна СЦІПАНЧЫКАВА, студэнтка гр. ВУ-21

ЭКСПРЕС — АПЫТАННЕ ВЫКЛАДЧЫКАЎ

Існуе такая думка, што самы прабудзіўшы адказ на пытанні той, над якім дубта не раздумываюць. Прытрымліваючыся гэтым пункту гледжання, напіраючы на сябруючыя сцвірджае, што прадпрыемства «Дзэн эканаміста» мы правілі экспрэс-апытаці.

У анкетавані прынялі ўдзел: М. І. Багданаў, Л. К. Краснагор, Б. В. Брублейскі, Т. М. Цімашэнка, В. У. Пугачова, Т. Д. Трацуская, Я. А. Кажэўнікаў, Э. І. Лізараў.

— Ваші ўзаемадносіны са студэнтамі заінсціравалі, а студэнты відаўку пікасаваць.

М. І.: Студэнт — гэта асоба.

Л. К.: Мае ўзаемадносіны са студэнтамі, заснаваныя на спробе знайсці ўзаемаразуменіне.

Б. В.: Роўныя, партнёрскія; німа любімчыкава, не люблю падхалімай.

Т. М.: Я адношуся да студэнтаў перш за ўсё як да чалавека.

В. У.: Адношуся да студэнтаў як 1:25.

Т. Д.: Галоўнае ў міне ўзаемадносінах са студэнтамі: дэверліўшася, актыўнасць.

Я. А.: Справаў знайсці ўзаемаразуменіне і павагу.

Э. І.: Многе называюць лібералістамі, таму што не стаўляюць двоек.

— Некалькі слоў, якія харектарызуюць сеянішнага студэнта.

М. І.: Прыгожыя, знаходлівіе, добрыя.

Л. К.: Дзяліўшася, разборлівіе, добразычыўшася.

Б. В.: Будучы эканаміст па-

кава, навошта яму барада. Адказ быў арыгінальны: «Вельмі патребна, дзеам я ўсе выкарыстоўваю ў якім кашыні, аночку кладу паверх коўдыры».

У заключэнне размовы М. І. Багданаў пажадаў студэнтам перажыць усе гэтыя.

Л. К.: Краснагор хоча, каб кожны эканаміст атрымаў міжнароднае прызнанне як бизнесмен або менеджэр. Б. В.: Брублейскі парадай выкладчыкам бывае якія больш абектыўныя, а студэнты, у сваю чаргу, павінны авалодзіць ведамі 1 вучыща дабру.

Пажаданне Т. М. Цімашэнкі было кароткім, але цэптым: «Шчасліва жыцця вам, студэнты!»

«Не губляйце бадзярасці і веры ў лепшае ў гэтыя няпростыя, цяжкі час. Не забывайце аб тым, што ў якіх бы складаны часонаўцца не прыйшло, яно адно, не губляйце прысутніцтва з дзяржавай і той беспашынскі, якія лягушыца студэнтам», — гэтыя прыгожыя словаў сказаў Я. А. Кажэўнікаў.

Т. Д. Трацуская пажадала студэнтам актыўнасці і імкненія.

Гутарку відае Іна СЦІПАНЧЫКАВА, студэнтка гр. ВУ-21

ЛіТАРАТУРНАЯ СТАРОНКА

Николай РОДЧЕНКО

Іван ХАРЛАМОВ

К старшему брату, доценту местного вуза, заехал брат младший. Спешил на «Жигули» из Москвы насладиться южным бархатным сезоном: отгулов вместе с выходными набралось больше недели. Гость не нашел хозяина дома и поэтому прикатил на кафедру. А тут, хотя студентов стационара и нет, на картошке, — полным ходом идет сессия с первокурсниками-становочниками и выпускниками.

— Минут пятнадцать обожди, — сказал старший брат. — Занятия я уже провел, но две студентки просят принять экзамен досрочно.

Младший напросился присутствовать, я, дескать, тоже преподаватель вуза, хотя и технического. Что ж, пусть поучится.

Первый студентка — уверенная в себе брюнетка в темном, едва ли не в официальном костюмчике и с короткой прической, из-под которой в противоположности строгому взгляду не без озорства мигали камешки ультрасовременных сережек, в общем посредственно ответила на теоретический вопрос — утолить её, при желании не составляло труда; затем в пух-прах разгромила Георгия Мелехова — экзаменатора после второго подобного упоминания имени героя поправил — Григорий. Студентка извинилась за ошибку, припомнив даже полное имя: Григорий Пантелеевич. Он, де, отщепенец, считает себя умнее других, болтается сюда-туда едва ли не как дермо в проруби (студентка, разумеется, горяла другими словами, крепкие выражения мы употребляем для краткости). Любовная линия? Она прекрасно передает быструю характеристику Мелехова: да живи ты, наконец, или с женой, или с любовницей, не бегай взад-вперед, тут революция, тут без твоих эмоций проблем не гордо. Аксинья!.. Знаю, литературо-веды считают ее положительной героиней и доказать такое можно. Но и в положительных образах, о чём писал Лев Толстой, вередко заключена смла дурного примера: она, видите ли, любит Григория, в это все объясняет. А что сказать, если у нас в районе сплошь и рядом такие находятся: и мужья, и жены?.. Что нам делать? Эшталамы петь?..

— Вы, по-видимому, работаете в суде?

— В отделе пропаганды. Знаете, сейчас уборочная, понаехали студентов, а тут еще эвакуированные. Поэтому и спешу...

Студентка получила желанную «удочку» и, довольная, поблагодарила и простившись, покинула аудиторию.

— Пожалуйста... — экзаменатор взглянул в зачетную книжку. — Феликса Илларионовна. Вы явно из...

— Да, из Казачьего. В школе работаю. Теперь вот спешу...

Студентка слегка засмутилась. Впрочем, и без объяснений всё было ясно: беременность и, того гляди, на

последнем месяце. Её лицо, и без того открытое и добродушное, теперь носило печать особой умиротворенности и сосредоточенности: и такой учительница детей можно посыпать смело — не заест и неврастениками не сделает.

Оба вопроса были освещены на удивление обстоятельно, хорошим литературным языком. Поэмы Твардовского студентка много и в мести цитировала, выше всяких похвал была раскрыта экологическая проблема в современной литературе.

— Интересно, как в вашей местности с проблемой экологии?

— Благополучно. Промышленности у нас нет, природа почти нетронута, в реке раки водятся, а они

тироваться и суровым условиям окружающего мира!

— Неправильно поставлены оценки?

Младший саркастически засмеялся:

— Милый, дорогой и родной! «Неправильно» — так говорили в застийные времена, до перестройки — теперь говорят «преступно!» Из-за шизофренических идей в своем черепке ты выигнал студентку, отвечавшую на отлично, а вот кого следовало бы гнать, той ты поставил положительную оценку да еще с ней любезно расшаркался. Вместо «ура» получился «караул» и наоборот...

— Но «Тихий Дон» она понимает самостоятельно, по-своему соотносит с современностью... Что же насасывает сюда, беременной...

— Надо, родной, перестраивать-ся! Полностью обновляя свою педагогическую физиономию. Это, кстати, не так уж и сложно, труднее с садизмом по отношению к беременным... В Москве, кстати, тебя бы давно выгнали за такие фортели...

— Знаю.

— Вот и ладушки. Хоть и на чепраках, но и до вас доползет перестройка. Так что расспрашивать — кто вы да откуда? — бросят в Москву, мильй, все могли бы называться секретарями самого генерального. И что тебе?.. Пары травить, воду спускать?.. А главное — какое отношение к знаниям имеют твои расстроны? Слесарь ты, плотник, больной, беременный — никакого!

— Да, московская комиссия меня бы скарчила...

— Считай, что это уже сделано. Оставляю только твои очки в дополненной оправе. Одну из дужек, кстати, рекомендую для полноты восприятия твоей личности перевязывать веревочкой. Только не капроновой, а обязательно пеньковой.

— Сделаю из лозового пруттика накладку и примотаю суровыми нитками. Но вернемся к беременной. Знаешь, где Казачье?

— Как не знать: два часа назад проезжал дорожный указатель. В сторону Москвы.

— Вот именно: в сторону Москвы шло радиоактивное облако. Осадки выпали именно в Казачьем и округе. Жители говорят даже, что нарочно, искусственно вызвали выпадение: Москву спасали.

— Но постой: это же в противоположную Чернобылью сторону!..

— Так и должно быть: круги расходятся от центра, а не в центр. Сам же слышал, староверка говорила: заасфальтировала школьный двор, снимают грунт, вырубают кусты. А на плод в утробе радиации...

— Тут ты прав. Но лучше было прямо сказать ей об этом.

— А то она не знает! Но все равно уехала бы, там ее дом, муж, дочь. А я задержал. Под законным предлогом: прежде всего знаний!

Младший брат сочувственно кивнул и усмехнулся.

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ЭКЗЕРСИСЫ

Рассказ

очень чувствительны к загрязнению.

— Так-так. А школьный двор хоть заасфальтировали?

— Ах, да!.. И грунт снимают, кусты вырубили...

— А вы читали воспоминания брата Твардовского?

— Не успела. В городе я живу у сестры, у нее взяла текст, прочитала дома. Сестра уговаривает остаться здесь, но дома же муж, 4-летняя дочка, хозяйство...

— Что ж, вы отвечали очень хорошо... Почти на «отлично», а я хочу вам поставить половесную пятёрку. Поэтому побудьте пока у сестры, почитайте воспоминания Ивана Твардовского — они помогут по-иному взглянуть на «Страну Муравьеву»... Ко мне приходите в любое время до, а лучше после родов...

— Вы, значит, считаете, что мне лучше...

— Да, считаю. Как и ваша умная сестра.

Студентка поблагодарила и вышла из аудитории.

Старший брат быстро собрался.

Спустились к выходу, сели в машину.

— Что-то я не слышу комментария к экзамену?..

Москвич, и без того недовольный, еще больше нахмурился:

— Что тут комментировать?.. Знаешь, в правилах дорожного движенья есть хорошая формула: водитель должен и обязан предвидеть, что может случиться на дороге. Так вот: я предвидел, что ты будешь демонстрировать свои дурацкие педагогические экзерсисы. Но чтоб такое устройт?.. Каюсь, не предвидел, хотя должен был. Картина ясная: по твоей педагогической теории ребенок еще в утробе матери должен адап-

Игорь ШЛЯГО,
студент IV курса
матфака.

ДАРИТЕ ДЕВУШКАМ ЦВЕТЫ...

Дарите девушкам цветы —
Вполне нормальное
явление!
Пусть краше будут
красоты
И в этом лишь
мое стремление!
Дарите девушкам цветы!
На них с опаской
не смотрите
Быть может, в этом их
мечты...
Розы...
Всё дарите!
Дарите девушкам цветы!

И от смущенья пусть
краснеют,
Горят глаза средь
пестроты
И щеки нежно заалеют!
Дарите только от души,
Таких минут ведь в жизни
мало.

Чтоб стук сердец
звенел в тиши!
Побольше лиц счастливых
стало!
Дарите нежность и любовь
В букетах роз, тюльпанах
красных,
Чтоб жизнь искрилась
вновь и вновь
В очах тех сладостных,
прекрасных!

ЗА ЧТО?

Я гимн воспеть готов,
которым
Так в жизни тщетно
не вездо,

Миг счастья был для них
так скорым —
Из рук он выпустил
весло...

За что же жизнь отдал,
«афганец»?

Под пересвистом диких
пуль,

Где жизнь и смерть —
кромешный танец

И в танце выпустил
ты руль...

Взвыянье «Стигера»

ты слышал
И пулеметный треск огня.

Изранен ползал еле дыша,
Но смерть пришла.

и себе мая...
Он сухплей делал

по-братьски,
Ломая черствый хлеб

рукой,
Делился честно,

по-солдатски,
Хоть сам голодный был

такой...

Он с катапультой не

прятал,

Ведя горящий «грач»
в огне.
Он ждал того лишь
только мига:

«Быстрее цель в моем
окне...»

В короткий час его
сознание

Как мегафон шепнуло то,
Что ни к чему его

признанье

Для той, что помнит
как никто.

О чём тогда ты думал,
войн.

Когда в атаку шел,
вперед?

О том, что жизни
не достоин

И умереть пришел черед?
Во имя правды или славы

Ты умирая, клял судьбу

Под шквал огня, металла,

лавы

Шептал горячую мольбу?

«Тюльпаги черные»
взлетали,

Гробы из цинка взял
с собой.
Утрату, горечь там
метали,

Где привозили нас
с тобой.

Свои седые косы развали
У гроба мать, лежа
с тобой,

И жадно воздух ртом
хватали.

Судьбу кляня своей
мольбой.

К чому ей почести и слава,
Когда уж сына больше
нет...

Готова ей икона, лава...
Закрыт для жизни белый
свет.

Незыблем край боев
ужасных

Сухих ветров и горских
мук.

Парней он сколько
взял прекрасных

И золотых, сердечных
рук...

У Ленінградзе адбыўся адкрыті турнір па фехтаванні, у якім прынялі ўдзел каманды спартыўных клубаў ВНУ Масквы, Ленінграда, а таксама нашага ўніверсітэта. Гэты турнір традыцыйны. Ен праводзіўся на спартыўнай базе Ленінградскага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту. Гамальчане прымалі ў ім ўдзел ужо 12-ы раз.

ПОСПЕХ НАШЫХ МУШКЕЦЁРАЎ

У турніры выдатна выступіла каманда шпажыстаў ГДУ. Яна заняла першае месца. У асабістым заліку шпажыстаў пераможцам стаў студэнт факультета фізічнай культуры Аляксандр Барысенка. Яго таварыш па вучобе і спорту Віталій Кабанецкі стаў трэцім прызёрам турніру.

Прыемна адзначыць, што упершыню норму майстра спорту СССР выканала традыційнік факультета фізічнай культуры Петра Аўтана.

Каманду фехтавальшчыкаў ГДУ рыхтаваў да турніру заслужаны тренер БССР, старшы выкладчык кафедры фізічнай культуры В. В. Лісоўскі.

Вышуканым тэрнірам і яго вучняў з паспяхом выступленнем на прадстаўнічым турніры.

В. МАРЧАНКА,
наш вішнічны
карасандэнт.

НЕ ПЕРАСТУЩІЙ МЯЖУ.

Фота У. Чысціка.

ГРАМАТЫ І ДЫПЛОМЫ—ЛЕПШЫМ

Па вінках мінулага года клуб мастацкай самадзейнасці «Маладось» нашага ўніверсітэта заняў 1 месца ў III Усесавоным фестывалі народнай творчасці, а таксама стаў пераможцам абласнога агляд-конкурсу Палацавай культуры, клубаў, гардзінскага фестывалю «Студэнцкая вясна-90».

За высокое выкананіе майстроства, прадэманстрантванне на гэтых фестывалах і конкурсах, творчыя калектывы ўніверсітэцкага клуба, асобныя выкананіцы ўдзостиены Дыпломы, граматы, заахвочаныя гравашымі прэмій.

Пасля святочнага канцэрта, прысвечанага 73-й гадавіне Вялікага Кастрычніка, які адбыўся ў актавай зале ГДУ, ўзнагароды пераможцам уручыла старшыня прафкома студэнтаў Н. Колтышава.

Дыпломы і граматы ўдзостиены народным танцавальнем калектыву «Радзімічы» (кіраўнік А. Лысінкоў), харавым калектыву «Дзянініца» (кіраўнік М. Казлоў), камеры аркестра «Дывертісмент» (кіраўнік М. Герман), Л. Я. Палікоў, даэнт кафедры алгебры і геаметрыі, А. Хадалевіч, выкладчыкі гэтаў жа кафедры, М. Канякін з факультета фізічнай культуры, а таксама артысты народнага тэатра «Люстэрка» І. Лішай, Антоненка. Узнагароды атрымалі таксама студэнты эканамічнага і білагічнага факультетаў І. Шлыпенка, А. Сілін і інш.

ПРАГРАМА

«ДЗЁН ЭКАНАМІСТА»

16.11.90 г.
З 13.30 праводзіцца розыгрыш латароў.

У 15.30 пачненца прэс-канферэнцыя «Даэнты-студэнты, студэнты-даэнты».

17.11.90 г.
Аўкцыён — пачатак у 17.00.

Канцэрт.
Дыскатэка.

18.11.90 г.
КВЗ — пачатак у 18.00.
З 14.11.90 г. па 17.11.90 г. у галоўным корпусе працуе бар з 10.00 да 16.00.

Запрашаем усіх студэнтаў і выкладчыкаў прыняць ўдзел у правядзенні дзён эканамічнага факультета.

Даўніні ў таго, хто курыць. Падлічана, што генетычна змененія клетак у крыва чалавека, які курыць, у два і больш разоў вышэй чым у таго, хто не курыць. Разам з гэтым адбываецца пашкоджанне і храмасом — захоўнік генуў. З'яўляюцца так званы храмасомныя аберасы. Гэта ў значайнай ступені з'яўляецца прычынай нараджэння дзяцей з той або іншай непадыходящай пасыпкай. У адных выпадках гэта паталогія правядзеніца адразу пасля з'яўлення на свет ў выглядзе розных анатамічных дэфектаў, у іншых — праз гады.

Адсюль становіцаца упаўненне зразумелым, што курынне як актыўнае так і паслужбое (удыханне паветра, забруджанага тытунёвым дымам) трэба разглядаць як адзін з фактараў, грунтуючых узмінняў упрыгожаных ініцыятурай радыкільных на рабочыя клеткі.

Разам з іншымі кампанентамі тытунёвага дыму радыкільныя рачывы вызначаюць курынне як фактар генетычнай рыхлікі, абы чым стала вядома ў апошніх гадах. Радыкільны адносіца да інгредыента тытунёвага дыму, які валодае мутагенным дзеяннем, г. з. здольны наносіць шкоду спадчынным структурам-тегнам і храмасомам. Выкурванне адной цигарэты выклікае сотні тысяч мутаций у арганізме чалавека. Спачатку абаронныя механизмы арганізма спраўляюцца з гэтымі парушэннямі. Але з накліпленнем такіх мутаций яны становіцаца незваротнымі і могуць перадавацца ў спадчыну або выклікаць ис-

КЛАССИКА ОСТРО- СЛОВІЯ

ЭМІЛЬ КОРОТКІЙ

(1892—1963)

— Ему прышла в голову мысль, но, не застав никого, ушла.

— Ложь в отношениях между людьми подобна смазке для машины: она уменьшает трения.

— Так любила помогать друзьям в беде, что горевала, когда беды их проходили.

— У строителей воздушных замков всегда хватает стройматериала.

— Скульптор увековечил свою ошибку в мраморе.

— В геометрии он был бы тупым углом.

— Исписанная бумага либо дешевле, либо дороже чистой. Смотря по тому, кто ее написал.

— Соловей берет качеством, воробы — количеством.

— Мудрецы и кассиры одинаково спокойно относятся к деньгам.

— Часы бывают особенно по тому, кто медлит.

— Он из тех людей, которых приглашают только для того, чтобы сидеть за столом не было 13 человек.

— Повар мыслит порциями.

— Если ты хороши — будь собой. Если плохи — будь кем-нибудь другим.

— Века были так себе, средние.

— Легкое отношение к жизни делает ее тяжелой.

— Злая собака мысленно лает даже тогда, когда молчит.

— Робинзон, у которого семья Пятниц на неделю.

— Есть люди, в присутствии которых невежливо быть талантливым.

— Комар в твоей комнате страшнее льва в Африке.

— Искусство — догадка о том, чего пока не знает наука.

— Природа не знаетironии.

— Гости сидели до тех пор, пока не вышли на пенсии.

— О жизни и о деньгах начинают думать, когда они подходят к концу.

— Бездарность легче прощают человеку, чем талант.

— Самое плохое в жизни то, что она проходит.

— Філософы, как тарелки: либо глубокие, либо мелкие.

— Жена его походила на хороший будильник: была верна и не давала спать.

— Любимое, родимое, и все-таки — пятно.

— Город, в котором тебе не везет, всегда кажется неинтересным по архитектуре.

— Младенец улыбался так кисло, точно его нашли в квашеной капусте.

— Он давно уже был известным писателем, но об этом никто не знал.

Вышыала
Э. ЛІЗАРАВА.

Рэдактар Ул. ВАЛОГА.